

КАФЕДРА ОПЕРНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА МУЗИЧНОЇ РЕЖИСУРИ

Сучасні арт-технології в музичному театрі

Освітній ступінь	Бакалавр	Курс	3,4
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	Семестр	5-8
Освітньо-професійна програма	Музична режисура		
Статус	Обов'язкова	ECTS	7
		Годин	210
		Практичні	132
		Самостійна робота	78
Семестровий контроль	Залік		

Інформація про викладачів

ПІБ	Савчук Олена Віталіївна, старший викладач кафедри оперної підготовки та музичної режисури
Профіль викладача	ORCID ID: https://orcid.org/0000-0003-4189-0081
e-mail	olenasavchuk@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Сучасні арт-технології в музичному театрі» є процес створення інноваційного оформлення вистави засобами сучасних мультимедійних технологій згідно з режисерською концепцією її вирішення.

Мета: опанування технологічними та візуальними особливостями використання сучасних арт-технологій у підготовці режисерської концепції вистави.

Завдання:

– усвідомлення ролі і місця новітніх технологій на сценах музичних театрів, оновлених способів роботи зі світлом, відео, лазером, проєкціями, голограмами, віртуальною реальністю та іншими сучасними техніками в розкритті драматургії музично-театральних творів;

- опанування стильовою та технічною специфікою оформлення вистави сучасними арт-технологіями в контексті різних завдань та сценічних проявів;
- розуміння особливостей технологічного та художнього оформлення вистави постійно оновлюючимися винаходами сьогодення в контексті різних театральних жанрів;
- набуття навичок підготовки режисерського рішення з урахуванням особливостей використання арт-технологій з дотриманням жанрово-стильових особливостей музично-театрального твору.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- види арт - технологій, діючих на поточний рік навчання, їхню специфікацію та особливості використання та застосування в музичному театрі;
- стильову та технічну специфіку оформлення вистави сучасними арт-технологіями в контексті різних завдань та сценічних проявів;
- особливості технологічного та художнього оформлення вистави постійно оновлюючимися винаходами сьогодення в контексті різних театральних жанрів;
- технологію створення презентації у форматі PPT концептуального рішення вистави, ключових особливостей використання арт - технологій, презентування концепції у публічному просторі;

вміти:

- визначати види арт - технологій, ставити завдання команді та сумісно працювати з технічними групами, застосовувати їх відповідно до специфіки музичного театру, режисерської концепції вирішення вистави;
- застосовувати необхідні арт - технології у відповідності з їх технічними особливостями та характеристиками, створювати програмування у контексті режисерського рішення шляхом співпраці з відповідальними технічними керівниками, інтерпретувати стильові особливості інструментів, враховуючи реалістичність використання відповідно до загального плану постановки вистави;
- планувати використання сучасних арт-технологій виключно для підсилення режисерського рішення сцени чи вистави в цілому, обирати необхідну якість та модифікацію інструментів згідно з жанровою специфікою музично-театрального твору;
- застосовувати на практиці підбір та підготовку арт-технологій, орієнтуватися у логіці створення кошторисів та підбору інструментів, планувати підготовку вистави та репетиційного процесу, враховуючи особливості та вартість технологічного процесу;

володіти професійними компетенціями:

- основними системами використання сучасних арт-технологій при задумі та реалізації режисерського рішення у контексті постійної модернізації процесів;

- підготовкою та втіленням презентацій, публічних захистів режисерських рішень, відстоюванні необхідності використання технологій у роботі зі спонсорами, грантами, художніми радами тощо;
- Підготовкою та контролем виконання креативних завдань технічним групам відповідно до режисерського рішення вистави;
- здатністю екстраполяції набутих знань та вмінь в мистецьку практику музичного театру.

Програмні результати навчання:

- здатність випускника до асистентської режисерсько-постановочної діяльності над поточним репертуаром музичного театру та з проектними командами;
- спроможність випускника до асистентської режисерсько-постановочної діяльності на перформативних майданчиках.

Перелік тем

Тема 1. Сценічне світло, системи програмування. Загальні класифікації видів приборів та пультів управління.

Тема 2. Сценічна кінетика. Загальні характеристики. Місце у художньому рішенні режисерського бачення. Системи програмування та управління.

Тема 3. Лазерні установки. Види та взаємодія зі світлом, кінетикою та іншими арт-технологіями. Програмування та управління.

Тема 4. Світлодіодні екрани. Особливості використання. Види конструкцій, специфіка роботи на різних майданчиках.

Тема 5. Відеопроєкція. Особливості використання. Види та характеристики проєкторів. Базові знання режисера для роботи з даним інструментом.

Тема 6. Голограма, VR, XR та інші види віртуальної реальності. Особливості використання. Технологічні параметри та художні можливості.

Тема 7. Роль режисера та особливості роботи у зйомках. Види камер, концептуальна різниця режисерського підходу до процесів. ПТС, багатокамерна зйомка та взаємодія з режисером зйомки.

Тема 8. Системи режисерського управління на майданчику. Підготовка презентації та її захист відповідно поставлених завдань. Підготовка та контроль творчих рішень технічними групами відповідно до режисерського рішення вистави.

ІНДЗ

Форми та технології навчання

Вербальні: евристична бесіда, пояснення, коментарі, обговорення;

Научно-аналітичні: робота з літературою, відео-аудіо матеріалами, письмові завдання.

Мистецтвознавчі: історико-типологічний, історико-стильової реконструкції, жанровий, стилістичний, інтерпретаційний.

Дистанційне навчання: онлайн-бесіди, обговорення, консультації в Zoom та Skype.

Технології навчання: розвивальне навчання, колективного та групового способу навчання, модульного навчання, мотивації успіхів, проблемного навчання, ігрового моделювання, навчання як дослідження, інформаційно-комунікаційні технології.

Навчальні ресурси

Наявність спеціалізованих аудиторій для практичних занять, перегляду та відбору аналітичних відео-аудіо-ілюстративних матеріалів, їх відповідне технічне оснащення.

Наявність художнього фонду з відео-аудіо записами театральних вистав у постановці знакових постатей світового та українського музичного театру для підготовки практичної демонстрації.

Наявність фонду спеціалізованої літератури для підготовки практичної демонстрації.

Основні та додаткові матеріали до навчальної дисципліни надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger, Telegram.

Методи контролю

Поточний (міжсесійний) контроль:

- **вербальний:** співбесіда, обговорення;
- **аналітичний:** текстовий аналіз самостійної роботи;
- **практичний:** участь у підготовці заходів з використанням арт технологій, написання презентацій, сценаріїв, постановочного та репетиційного планів заходу

Підсумковий контроль:

- **вербальний:** захист презентації авторського рішення з використанням арт технологій;
- **практичний:** участь у проведенні вистави, концертного заходу.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Відвідування практичних занять, участь у обговоренні проблемних питань за відповідною тематикою	10
2.	Систематична робота над опрацюванням аналітичних матеріалів: відео-аудіо-ілюстрацій	10
3.	Виконання індивідуальних практичних завдань при самопідготовці за темою занять	15
4.	Систематична робота над підготовкою ідей та презентацій з різною жанрово-стильовою спрямованістю з використанням арт технологій	15
5.	Практична презентація режисерського рішення та створенням цілісної режисерської концепції відповідно завдання	25
6.	Залік	25
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

Критерії оцінювання знань студентів

90–100–А– відмінно

вичерпна і розгорнута відповідь на обґрунтування презентації з аналізом сучасних літературних джерел, посиланням на інноваційні технології, досвід провідних вітчизняних і зарубіжних митців. Демонстрація високого рівня виконання практичних завдань, особистий творчий внесок в режисерську інтерпретацію окремих заходів, масових театралізованих дійств та видовищ, у створення сценарію власного заходу

82–89–В– добре

ґрунтовна відповідь з аналізом літературних джерел, творчого доробку провідних митців.

Демонстрація якісного рівня розуміння використання сучасних арт технологій, виконання практичних завдань, навичок режисерської інтерпретації новітніх інструментів у оперних виставах, масових театралізованих дійствах та видовищах, створення сценарію власного заходу

74–81–С– добре

повна відповідь з посиланням на літературні джерела, творчий доробок провідних митців. Демонстрація достатнього рівня освоєння сучасних арт - технологій, виконання практичних завдань, навичок режисерського аналізу використання інструментів у оперних виставах, масових театралізованих дійствах та видовищах, створення сценарію власного заходу

64–73–D– задовільно

відповідь в необхідному обсязі без посилань на літературні джерела, творчий доробок митців, окремі неточності, їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація посереднього рівня знань сучасних арт-технологій, виконання практичних завдань, навичок розуміння використання технологій у оперних виставах, масових театралізованих дійствах та видовищах, створення сценарію власного заходу

60–63–E– задовільно

відповідь в мінімально допустимому обсязі, значні неточності, їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація граничного рівня виконання практичних завдань, навичок розуміння використання сучасних арт технологій у оперних виставах, масових театралізованих дійствах та видовищах, створення сценарію власного заходу

35–59–FX– незадовільно

(з можливістю повторного

складання)

відповідь в недостатньому обсязі, грубі помилки, неспроможність їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація низького рівня виконання практичних завдань, недостатня сформованість розуміння використання сучасних арт технологій у оперних виставах, масових театралізованих дійствах та видовищах, створення сценарію власного заходу

0–34–F– незадовільно

(з обов'язковим повторним

вивченням дисципліни)

відповідь на рівні елементарного розпізнання, неможливість відтворення навчального матеріалу на репродуктивному рівні. Неспроможність виконання практичних завдань, відсутність

навичок аналізу сучасних арт технологій у оперних виставах, масових театралізованих дійствах та видовищах, створення сценарію власного заходу

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для певної категорії студентів з особливими освітніми потребами.

Позааудиторні заняття

Передбачається участь студентів у міжнародних та всеукраїнських конкурсах, фестивалях, концертних програмах, благодійних театральних акціях; участь у майстер-класах, стажування у музичних школах/академіях; активна участь у міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференціях, круглих столах; відвідування культурно-мистецьких заходів, театрів, експозицій, виставок тощо з метою аналізу сучасних арт технологій у театральному мистецтві в контексті нової парадигматики художньої культури та їх застосуванням у режисерській, педагогічній, науково-дослідній діяльності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Abulafia, Y. 2016. *The Art of Light on Stage*. Oxon: Routledge. [Google Scholar]
2. Веселовська Г. І. Сучасне театральне мистецтво. Київ: НАККіМ, 2014. 143 с.
3. Dixon, S., 2007. *Digital performance: a history of new media in theatre, dance, performance art, and installation*. Massachusetts: MIT Press. 828 pages
4. Dorado J., P. Figueroa, J. -R. Chardonnet, F. Merienne and J. T. Hernández, "Comparing VR environments for seat selection in an opera theater," *2017 IEEE Symposium on 3D User Interfaces (3DUI)*, Los Angeles, CA, USA, 2017, pp. 221-222, doi: 10.1109/3DUI.2017.7893351.
5. Доколова, А.С., 2019. 3d-mapping як засіб створення асоціативних аспектів художнього образу. Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство, 40, с.197-203.
6. Graham, K. 2016. "Active Roles of Light in Performance Design." *Theatre and Performance Design* 2 (1–2): 73–81. doi:<https://doi.org/10.1080/23322551.2016.1178006>. [Taylor & Francis Online], [Google Scholar]
7. Gröndahl, L. 2014. "From Candle Light to Contemporary Lighting Systems: How Lighting Technology Shapes Scenographic Practices." *Nordic Theatre Studies* 26 (2): 20–32. doi:<https://doi.org/10.7146/nts.v26i2.24305>. [Crossref], [Google Scholar]
8. Hann, R. 2019. *Beyond Scenography*. London: Routledge. [Google Scholar]
9. Krautsack, D., 2011. 3D Projection Mapping and its Impact on Media and architecture in Contemporary and Future Urban Spaces. *Journal of the New Media*

Caucus.[online]Availableat:<https://www.academia.edu/4204464/3D_Projection_Mapping_and_its_Impact_on_Media_and_Architecture_in_Contemporary_and_Future_Urban_Spaces>[Access ed 10 February 2019]

- 10.** Lypkivska, H. (2018). Мультимедійні засоби на сучасній театральній сцені. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво, (1), 103–115.
- 11.** Myounghoon, J., 2017. Robotic Arts: Current Practices, Potentials, and Implications. *Multimodal Technologies Interact*, 1(2), p.5. doi: 10.3390/mti1020005.
- 12.** Nishiguchi, S., Ogawa, K., Yoshikawa, Y., Chikaraishi, T., Hirata, O. and Ishiguro, H., 2017. Theatrical approach: Designing human-like behaviour in humanoid robots. *Robotics and Autonomous Systems*, 89, pp.158-166. doi: 10.1016/j.robot.2016.11.017
- 13.** Оганян А. Інноваційні технології у сценічному мистецтві як феномен сучасної української культури - ekhsuir.kspu.edu
- 14.** Palmer, S. 2018. “Light and Projection.” In *The Routledge Companion to Scenography*, edited by A. Aronson, 48–62. Abingdon: Routledge. [[Google Scholar](#)]
- 15.** Paré, Z., 2015. Robot actors: Theatre for robot engineering. *Theatres du Posthumain*, pp.143-162.
- 16.** Савчук О. ”Опера та сучасні арт-технології. Виклики часу перед професією режисера - Актуальні питання гуманітарних наук, 2022 - arhn-journal.in.ua
- 17.** Совгира Т., Забора В., Яковенко І., Погуляй О. “Принципи організації кінетичного відеомепінгу в сценічному просторі: вітчизняний досвід” Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво 2022 · 5(1) · с.62-70
- 18.** Совгира,Т.І.,2019. Особливості використання тривимірного зображення в сценічному мистецтві. Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство, 40, с.75-81
- 19.** Совгира, Т. (2021). Проблеми впровадження цифрових технологій («штучного інтелекту») у процесі створення роботизованого сценічного образу. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво, 4(1), 55–64
- 20.** Strauss, Wolfgang; Fleischmann, Monika; Denzinger, Jochen Knowledge Spaces - Experienced based learning and Cultural Education in the Media Age. In *Proceedings ICHIM 03 - Cultural Institutions and Digital Technology*; 2003.
- 21.** Черкашина-Губаренко М. Оперний театр у мінливому часопросторі: моногр. Харків, Акта, 2015. 380 с.
- 22.** Юдова-Романова,К., 2020. Цифрові 3D мепінг технології у творах сценічного мистецтва в Україні. Танцювальні студії, 3 (2), с.163-178

23. Юдова-Романова К. В. Технічні засоби оформлення сценічного простору. Київ: КНУКіМ, 2017. 314 с.: іл. 8.

Інформаційні ресурси

1. <https://operavision.eu/>
2. <https://opera-europa.org/>
3. <https://operabeyond.com/>
4. <https://www.fedora-platform.com/>
5. <https://www.designboom.com/>
6. <https://www.mdpi.com/journal/mti>
7. <https://festival-of-lights.de/en/>
8. <https://www.urbanprojections.com/>
9. <https://frontpictures.com/>